

BEZOEKADRES

Koningskade 40
2596 AA Den Haag
070 351 97 51
Nederland

POSTADRES

Postbus 93218
2509 AE Den Haag
Nederland

Aan de leden waterschappen

datum	ons kenmerk	contactpersoon
8 februari 2024	122758/MdR	Wijnand Dekking
bijlage(n)	uw kenmerk	e-mail
4	-	wdekking@uvw.nl
betreft		telefoon
Stand van zaken en implementatie wetsvoorstel aanpassing belastingstelsel waterschappen		06 517 47 327

Geachte leden,

Met deze brief informeren wij u over de ontwikkelingen in de afgelopen maanden met betrekking tot het wetsvoorstel tot aanpassing van het belastingstelsel van de waterschappen. Dit wetsvoorstel zal naar verwachting in maart 2024 worden behandeld in de Tweede Kamer. Als de Tweede Kamer akkoord gaat, zal het wetsvoorstel worden doorgestuurd naar de Eerste Kamer en kan de wetwijziging op 1 januari 2026 van kracht worden. Dit laatste is een jaar later dan waarvan wij tot eind november 2023 uitgingen. Mede op basis van de nieuwe inwerkingtredingsdatum, hebben wij de planning van het verschijnen van de ondersteunende producten van de Unie ten behoeve van de implementatie door de waterschappen en belastingsamenwerkingen aangepast. In deze ledenbrief gaan wij ook op (de planning van) deze ondersteunende producten in.

Proces wetsvoorstel en inwerkingtredingsdatum

Het belastingstelsel van de waterschappen wordt aangepast. Dit is nodig omdat het huidige stelsel een aantal knelpunten kent die moet worden opgelost. Daarnaast worden er verbeteringen in het stelsel doorgevoerd. In december 2020 hebben de waterschappen zelf unaniem een pakket met voorstellen tot aanpassing van het belastingstelsel vastgesteld en de minister van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) gevraagd een wetsvoorstel in procedure te brengen waarin deze voorstellen zijn verankerd. Na verwerking van het advies van de Raad van State heeft de minister dit wetsvoorstel op 7 september 2023, bij de Tweede Kamer ingediend. Een week later werd het wetsvoorstel door de Tweede Kamer niet-controversieel verklaard. De stappen die daarna zijn gevolgd zijn in bijlage 1 van deze brief uitgebreid beschreven en kunnen als volgt worden samengevat:

- De waterschappen hebben op 21 september 2023 (in de Uniecommissie Bestuurszaken, Communicatie en Financiën, CBCF) besloten dat zij het wetsvoorstel graag op twee punten anders vormgegeven zien: de omvang van de bestuurlijke ruimte in de nieuwe kostentoedelingmethode en een kanbepaling in plaats van een verplichting voor de tariefdifferentiatie gebouwd. De Unie heeft deze punten ingebracht bij de betrokken woordvoerders in de Tweede Kamer.
- Op 10 oktober 2023 heeft de Tweede Kamer haar schriftelijk verslag over het wetsvoorstel uitgebracht, waarin de punten die de Unie had ingebracht herkenbaar zijn opgenomen.

- De waterschappen hebben op 20 november 2023 (in een extra CBCF-vergadering) geconcludeerd dat bij handhaving van de inwerkingtredingsdatum van 1 januari 2025 de implementatieperiode te kort zou zijn om de wetgeving met de benodigde zorgvuldigheid te implementeren. Bij het ministerie van IenW hebben wij gepleit voor 1 januari 2026 als datum van inwerkingtreding van de regelgeving.
- Op 28 november 2023 heeft de minister van IenW de 'Nota naar aanleiding van het verslag' uitgebracht en daarin geeft hij aan dat hij uitgaat van 1 januari 2026 als inwerkingtredingsdatum.
- Op 20 december 2023 heeft de Tweede Kamer besloten het wetsvoorstel voor plenaire behandeling aan te melden. Op het moment van schrijven staat deze plenaire behandeling voor de week van 4 maart 2024 op de voorraadagenda. In de aanloop naar de behandeling zullen wij de eerder beschreven punten die de waterschappen in het wetsvoorstel aangepast willen zien opnieuw onder aandacht van de Kamerleden brengen.

Implementatie door de waterschappen en belastingsamenwerkingen

Wij gaan er vanuit dat de Eerste Kamer het wetsvoorstel medio dit jaar vaststelt, zodat de nieuwe regelgeving per 1 januari 2026 van kracht kan worden. Dit betekent dat alle voorbereidingen van waterschappen en belastingsamenwerkingen uiterlijk eind 2025 gereed moeten zijn. We hechten als waterschappen zeer sterk aan een goed functionerend, toekomstbestendig belastingstelsel en hebben als sector zelf dan ook veel tijd en energie gestoken in de voorbereiding van het huidige wetsvoorstel. Goede wetgeving is een eerste vereiste, maar ook het goed omgaan met het stelsel is van groot belang. Het tijdstraject zoals dat zojuist is geschetst geeft de waterschappen en hun belastingsamenwerkingen een ruime implementatieperiode van bijna twee jaar. We zien dat veel waterschappen en belastingsamenwerkingen ook al met de eerste stappen van deze implementatie zijn gestart. Dit is heel verstandig, want hoe eerder het traject loopt, hoe meer tijd er is om bestuur en organisatie goed mee te nemen en de verschillende wijzigingen die het wetsvoorstel met zich meebrengt zorgvuldig te implementeren. Met name binnen de nieuwe kostentoedelingmethode is er veel ruimte voor bestuurlijke afwegingen en het is van belang dat dit proces zorgvuldig wordt voorbereid en uitgevoerd.

Als bijlage 2 bij deze brief treft u een notitie aan waarin (de onderdelen van) het wetsvoorstel op hoofdlijnen worden beschreven. Deze notitie kan gebruikt worden om met name uw algemeen bestuur over het wetsvoorstel te informeren. Het gaat hier om een geactualiseerde versie van de notitie die wij in mei 2023 beschikbaar hebben gesteld.

In aanvulling op de notitie werken wij op dit moment nog aan een standaardpresentatie die door de waterschappen naar eigen inzicht en behoefte kan worden aangepast. Zodra deze gereed is, zullen wij deze aan onze ambtelijk contactpersonen bij de waterschappen beschikbaar stellen.

Implementatieplan

In het voorjaar van 2023 heeft de Unie de eerste versie van haar 'Implementatieplan wetsvoorstel aanpassing belastingstelsel' opgesteld. In dit plan zijn de activiteiten van de Unie die zijn gericht op het verder brengen en implementeren van het wetsvoorstel in rij en gelid gezet en van een planning voorzien. Een groot deel van het plan gaat over de (ontwikkeling c.q. aanpassing van) diverse producten die zijn bedoeld om de waterschappen bij hun implementatie van het wetsvoorstel te ondersteunen. Recentelijk hebben wij het implementatieplan geactualiseerd, waarbij ook de planning van het verschijnen van de producten is afgestemd op de nieuwe inwerkingtredingsdatum van het wetsvoorstel. Voor de ontwikkeling van de ondersteunende producten heeft het Uniebureau diverse ad hoc-werkgroepen met medewerkers van de waterschappen en de belastingsamenwerkingen gevormd. Deze werkgroepen zijn reeds actief.

U treft het plan als bijlage 3 bij deze brief aan.

Notitie 'uitvoeringsconsequenties'

De laatste bijlage 4 bij deze brief is een notitie waarin zowel de beleidsmatige consequenties voor de waterschappen van de onderdelen van het wetsvoorstel als de consequenties voor de uitvoeringspraktijk worden geschetst. Doelgroep van deze laatste zijn met name de belastingsamenwerkingen en de drie waterschappen die hun belastingheffing en -invordering zelf doen. Vorige versies van deze notitie zijn in het voorjaar van 2023 reeds aan de waterschappen en belastingsamenwerkingen beschikbaar gesteld. De nu

meegezonden versie betreft een actualisatie die gebaseerd is op de huidige inhoud van het wetsvoorstel en de meeste recente inzichten.

Wij hopen u met deze brief en het daarbij gevoegde materiaal voldoende te hebben geïnformeerd. Mocht u nog vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met Wijnand Dekking via de contactgegevens in het briefhoofd.

Met vriendelijke groet,

Meindert Smallenbroek
Algemeen Directeur